

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ТА ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 22 квітня 2026 року

Том 2

Одеса
2026

УДК 34:004:316.4(477)
С 70

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 23.04.2026 р.)*

За загальною редакцією академіка **С. В. Ківалова**

**С70 Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квітня 2026 р.) / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2026. – Т. 2. – 684 с.
ISBN 978-617-8763-16-9**

Матеріали конференції узагальнюють результати наукових досліджень і практичних напрацювань учених, фахівців та представників професійних спільнот, виконаних в умовах воєнного часу та глибоких суспільних трансформацій.

У збірнику представлено широкий спектр наукових розвідок і практико-орієнтованих досліджень, що охоплюють актуальні проблеми публічного та приватного права, функціонування держави, судової та правоохоронної системи, а також трансформації суспільних процесів у цифрову епоху. Значну увагу приділено питанням адміністративного, фінансового, конституційного, міжнародного, морського та митного права, а також сучасним викликам у сфері кримінального права, кримінального процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності.

Окремі наукові секції присвячені проблемам удосконалення судоустрою, діяльності прокуратури, адвокатури та інших правоохоронних органів, розвитку трудового права і права соціального забезпечення, а також реформуванню цивільного, господарського, земельного, екологічного та енергетичного права. Збірник відображає також міждисциплінарний характер сучасних досліджень, охоплюючи питання філософії права, світових соціально-політичних процесів, соціології та психології, економіки та підприємництва в умовах війни і повоєнного відновлення. Важливе місце посідають дослідження у сфері інформаційних технологій, кібербезпеки, штучного інтелекту та математичного моделювання як ключових чинників забезпечення національної безпеки.

Крім того, у збірнику висвітлено проблематику педагогіки, лінгвістики права, перекладознавства, журналістики, фізичної та військової підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти та практиків у галузях права, економіки, соціології, психології, політології, інформаційних технологій і суміжних дисциплін.

УДК 34:004:316.4(477)

Відповідальний за випуск професор **М. Р. Аракелян**

Матеріали видано в авторській редакції.

ISBN 978-617-8763-16-9

© НУ «Одеська юридична академія, 2026
© Автори статей, 2026

<i>Заверзаєв Валерій Володимирович, Кучеренко Геннадій Васильович</i> ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦІВ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ	634
---	-----

СЕКЦІЯ 30. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<i>Іванійчук Таїсія Юрійівна</i> РОЗШИРЕННЯ ФОРМАЛІЗАЦІЇ МЕТАДАНИХ У ЦИФРОВИХ БІБЛІОТЕЧНО- ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ.	637
<i>Дремлюга Ольга Олексіївна</i> МОНІТОРИНГОВИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ В ВИДАННЯХ, ЩО ІНДЕКСУЮТЬСЯ У СВІТОВИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ	642
<i>Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Морозова Тетяна Володимирівна</i> ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО БІБЛІОТЕЧНОГО РУХУ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ ...	645
<i>Нерубацька Лариса Миколаївна</i> <i>Богун Катерина Павлівна</i> КОМПЛЕКТУВАННЯ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НУ «ОЮА» ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНУ.	648
<i>Опольська Тамара Іванівна</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРАКТИК В РОБОТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НУ «ОЮА»	651
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	655

форма: інформаційні технології в соціокультурній сфері. 2022. Т. 5. № 2. С. 277-292. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dpitsca_2022_5_2_8

Ключові слова: бібліотека, метадані, формалізація метаданих, цифрові бібліотеки, бібліотечно-інформаційні системи, відкритий доступ, відкрита наука, FAIR-принципи, цифрова інфраструктура науки, постійні ідентифікатори (ORCID, DOI, ROR), наукометрія, штучний інтелект у бібліотеках, цифрова репрезентація науки.

Key words: library, metadata, metadata formalization, digital libraries, library and information systems, open access, open science, FAIR principles, digital research infrastructure, persistent identifiers (ORCID, DOI, ROR), scientometrics, artificial intelligence in libraries, digital representation of science.

Дремлюга Ольга Олексіївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
завідувачка відділу НАЦ наукової бібліотеки*

МОНІТОРИНГОВИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ В ВИДАННЯХ, ЩО ІНДЕКСУЮТЬСЯ У СВІТОВИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ

У 2026 році Міністерство освіти і науки України знову отримало підтвердження від міжнародних партнерів – Clarivate та Elsevier – щодо продовження безоплатного доступу для українських інституцій до їх наукометричних баз даних – Web of Science та Scopus. Безперечно зараз ці наукометричні бази є одними з найбільших і престижніших наукометричних баз даних у світі. Десятки тисяч видань, що індексуються у цих наукометричних базах, є найбільш авторитетними у науковому світі, оскільки проходять ретельний відбір і рецензування. Статті, опубліковані в цих виданнях, стають видимими та доступними науковцям по всьому світу, що позитивно позначається щонайменше на наукометричних показниках авторів цих статей. Наказом МОН від 17.01.2022 р. № 29 було передбачено закладам вищої освіти упорядкувати у базах даних Scopus та Web of Science (WOS) їхні інституційні профілі, які формуються на основі належності до певної інституції (афіліації) проіндексованих в цих базах документів (статей тощо). Моніторинговий аналіз профілю університету в наукометричних базах даних можна провести за декількома категоріями: за кількістю публікацій щорічно проіндексованих в базі, за типами документів, за профілями дослідників, за галузями знань та іншими.

У WOS із профілем Національного університету «Одеська юридична академія» зараз афілійовано 578 документів. У 2002 році була проіндексована перша афільована з університетом стаття. З 2002 по 2016 рік в базі WOS індексувалося щорічно 1-2 статті, а починаючи з 2017 року і по 2022 кількість статей, що індексуються, постійно збільшувалася. У 2021 році було вже проіндексовано 111 статей. Після вторгнення Росії в Україну, цей показник знизився в середньому до 50 статей на рік (Рис. 1).

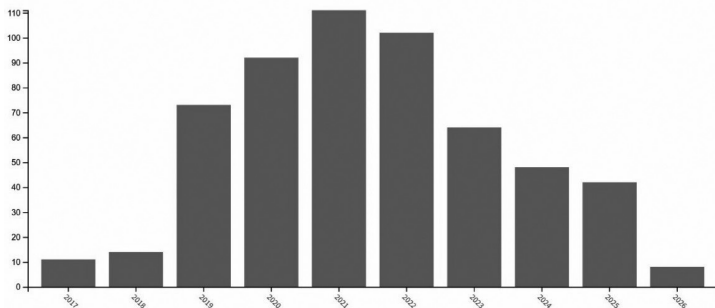

Рис. 1

Моніторинговий аналіз у WOS профілів вчених університету (за кількістю документів) представлено у вигляді частини діаграми (Рис.2). Максимальна кількість документів, що афілюється з профілем конкретного вченого університету, становить 20 статей.

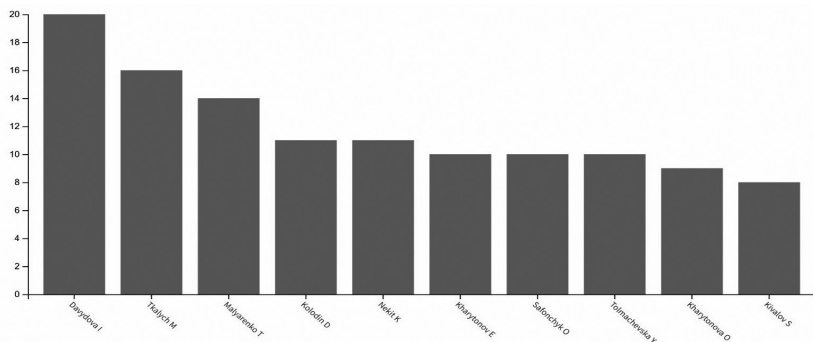

Рис. 2

Більшість статей у профілі університету за галузевим показником відносять до міждисциплінарних соціальних наук та галузі право, а саме урядове право – 177 статей (Рис. 3) [1].

У базі даних Scopus із профілем Національного університету «Одеська юридична академія» нині афілійовано 441 документ, з яких 270 статей належать до галузі «Соціальні науки». Перша стаття, яка мала афіліацію з університетом, з'явилася в Scopus в 2004 році. Це була стаття «Відносини між неурядовими організаціями та профспілками: випадок України» (Додіна Є.). Пік результативності за кількістю статей припав на передвоєнні роки 2019-2021. У ці роки з профілем університету щорічно афелювалося близько 70 статей. Цей результат було знову досягнуто в 2024 році, коли в Scopus було проіндексовано 66 статей вчених університету (Рис. 4).

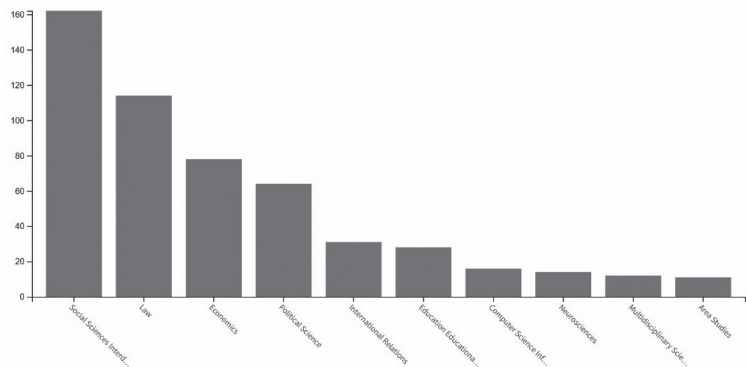

Рис. 3

Документи по годам

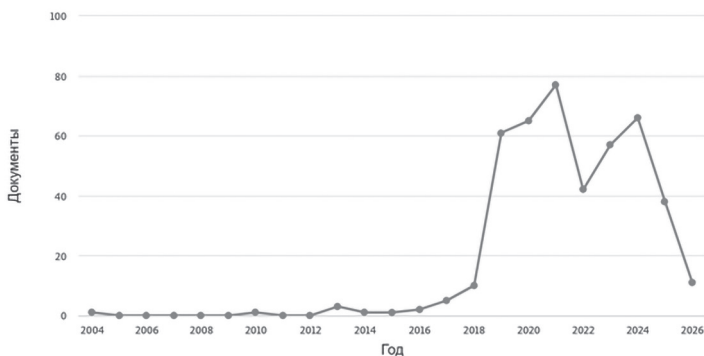

Рис.4

Максимальна кількість документів, що афілюється з профілем конкретного вченого університету, в Scopus становить 15 статей [2].

Метою моніторингу публікаційної діяльності вчених університету є накопичення інформації для подальшого аналізу цифрового наукового контенту, який відповідає новим тенденціям та сучасним викликам.

Список використаних джерел:

1. Scopus. URL: <https://www.scopus.com/sources>
2. Web of Science. URL: <https://www.webofscience.co>

Ключові слова: наукометричні бази, Web of Science, Scopus

Key words: scientometric bases, Web of Science, Scopus